

RZECZPOSPOLITA POLSKA
Rzecznik Praw Obywatelskich
RPO-555791-IX-912/07/WK

00-090 Warszawa Tel. centr. 0-22 551 77 00
Al. Solidarności 77 Fax 0-22 827 64 53

Warszawa, 19/08/2008r.

Pani

Ewa Kopacz

Minister Zdrowia

Szanowna Pani Minister

Do Rzecznika Praw Obywatelskich zwrócił się obywatel kwestionujący, iż przepisy rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 23 marca 1999 r. w sprawie badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o wydanie licencji oraz posiadających licencję pracownika ochrony fizycznej (Dz.U. Nr 30, poz. 299 z późn. zm.) nie przewidują istnienia komisji odwoławczej, jako organu II stopnia, który mógłby eliminować błędne orzeczenia lekarskie.

Rozporządzenie to zostało wydane na podstawie art. 34 ustawy z dnia 22 sierpnia 1997 r. o ochronie osób i mienia (tekst jedn. - Dz.U. z 2005 r. Nr 145, poz. 1221 z późn. zm.) stanowiącego, iż Minister Zdrowia i Opieki Społecznej w porozumieniu z Ministrem Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Ministrem Finansów określi w drodze rozporządzenia, zasady, zakres, tryb i częstotliwość przeprowadzania badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o wydanie licencji oraz posiadających licencję pracownika ochrony fizycznej, jednostki uprawnione do przeprowadzania badań oraz wzory druków stosowanych w związku z tymi badaniami, jak również wysokość i tryb wnoszenia opłat za te badania. Zgodnie z § 2 tego rozporządzenia, badaniom lekarskim i psychologicznym, przeprowadzanym w celu oceny zdolności fizycznej i psychicznej do wykonywania zadań pracownika ochrony fizycznej, podlegają osoby ubiegające się o wydanie licencji

pracownika ochrony fizycznej pierwszego i drugiego stopnia oraz osoby posiadające licencję pracownika ochrony fizycznej.

Niniejsze rozporządzenie nie bierze pod uwagę możliwości wydawania błędnych diagnoz przez lekarzy i ich eliminacji przez organ II instancji. Z jego treści wynika, iż jeden lekarz decyduje o poziomie stanu zdrowia koniecznego do uzyskania licencji pracownika ochrony fizycznej pierwszego i drugiego stopnia bądź o możliwości dalszego wykonywania zadań pracownika ochrony fizycznej. Opinia jednego lekarza decyduje zatem o możliwości prowadzenia działalności gospodarczej agencji ochrony osób i mienia, uzyskania pracy ochroniarza lub jej kontynuacji. Tym samym od opinii lekarza uzależniona jest dalsza kariera oraz egzystencja pracownika ochrony. Brak w niniejszej sprawie możliwości weryfikacji diagnozy narusza prawa obywatelskie. W tym przypadku następuje przyznanie zbyt dużej władzy i odpowiedzialności lekarzom, których orzeczenia pozostają poza specjalistyczną kontrolą instancyjną. W niniejszej kwestii wadliwe opinie lekarskie mogą powodować negatywne nieodwracalne skutki prawne dla pracowników agencji ochrony osób i mienia.

Należy zaznaczyć, iż inne akty prawne regulujące zbliżoną problematykę przewidują dwuinstancyjny tok postępowania. Zgodnie z § 12 rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 2 września 2003 r. w sprawie badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się lub posiadających licencję detektywa (Dz.U. Nr 160, poz. 1563) wydane na podstawie ustawy z dnia 6 lipca 2001 r. o usługach detektywistycznych (Dz.U. z 2002 r., Nr 12, poz. 110 z późn. zm.) - od orzeczenia lekarskiego przysługuje odwołanie za pośrednictwem lekarza, który je wydał i dopiero orzeczenie lekarskie wydane w trybie odwoławczym jest ostateczne. Z kolei wydane na podstawie art. 229 § 8 ustawy z dnia 26 czerwca 1974 r. - Kodeks pracy (tekst jedn. - Dz.U. z 1998 r. Nr 21, poz. 94 z późn. zm.) rozporządzenie Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej z dnia 30 maja 1996 r. w sprawie przeprowadzenia badań lekarskich pracowników, zakresu profilaktycznej opieki zdrowotnej nad pracownikami oraz orzeczeń lekarskich wydawanych do celów przewidzianych w Kodeksie pracy (Dz.U. Nr 69, poz. 332 z późn. zm.), przewiduje możliwość ponownego przeprowadzenia badania orzeczenia

lekarskiego przez innego lekarza w wojewódzkim ośrodku medycyny pracy, bądź w najbliższej jednostce badawczo-rozwojowej w dziedzinie medycyny pracy.

Z powyższego wynika, iż przepisy wyżej powoływanego rozporządzenia Ministra Zdrowia i Opieki Społecznej w sprawie badań lekarskich i psychologicznych osób ubiegających się o wydanie licencji oraz posiadających licencję pracownika ochrony fizycznej nie są dostosowane do rozwiązań prawnych w przedstawionym zakresie.

W związku z powyższym, działając na podstawie art. 16 ust. 2 pkt 1 ustawy z dnia 15 lipca 1987 r. o Rzeczniku Praw Obywatelskich (tekst jedn. - Dz.U. z 2001 r. Nr 14, poz. 147 z późn. zm.), uprzejmie proszę Panią Minister o zainicjowanie działań legislacyjnych mających na celu zmianę przepisów niniejszego rozporządzenia poprzez wprowadzenie kontroli instancyjnej wydawanych orzeczeń lekarskich. Będę wdzięczny za poinformowanie mnie o zajęтым stanowisku.

Z poważaniem

Z upoważnienia
Rzecznika Praw Obywatelskich

/-/ Stanisław Trociuk
Zastępca Rzecznika Praw Obywatelskich